Raadsvoorstel
Collegeverg. d.d. : 20 december 2022
Registratiekenmerk : 2001241
Gemeentebladnr. : 2022/117
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Naam opsteller : Luca Azzarito
Bereikbaar onder : luca.azzarito@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Jaimy van Dijk
Raadsvergadering d.d. : 7 februari 2023
Uiterlijke datum : Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Raadsvoorstel & besluit
Aanpak jeugd door Stichting De Positieve Stad

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**
   a. Aanleiding

De aanleiding van voorliggend stuk is tweeledig. Allereerst is er een breed gedragen wens vanuit de gemeenteraad, het coalitieprogramma 'samen voor Brunssum' 2022-2026 en het college van B&W om (meer) aansluiting te krijgen bij onze jongeren. Een specifieke oproep ligt onder andere gelegen in de motie van de BCD aangaande honken en evenementen gericht op jongeren. In deze motie wordt gevraagd te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om evenementen gericht op jongeren in Brunssum te organiseren en om ideeën en wensen van de jeugd te inventariseren om te komen tot een gedragen locatie voor een jeugdcentrum/jeugdhonk. Ten aanzien van het jeugdcentrum is recent bovendien nog een motie door het college van B&W overgenomen tijdens de begrotingsvergadering 2023. Het college wil daar graag invulling aan geven.

Ten tweede heeft het college recent middels een raadsinformatiebrief de bevindingen over het onderzoek naar het voorliggend veld jeugd gedeeld. In dit onderzoek is vanuit betrokken (hulpverlenende) personen en instanties voor de gemeente Brunssum uitgewerkt welke aanbevelingen en adviezen er zijn om het voorliggend veld te versterken. Eén van de aanbevelingen is het gesprek met de jongeren zelf aan te gaan door naast het uitwerken van het eerste spoor van inhoudelijke uitwerking, ook jeugdigen zelf aan het woord te laten. Dit door, in samenwerking met bestaande mogelijkheden, te werken aan een vertrouwensband met verschillende groepen jongeren. Dit spoor moet mede input geven aan de vraag hoe de jeugd een eigen vaste plek mee kan vormgeven, hoe die eruit moet zien en wat er hiervoor aanvullend nodig is. Duidelijk is namelijk dat als wij de op meerdere plekken ervaarde overlast willen terugdringen, we ook een vaste plek moeten aanbieden die aantrekkelijk is en er speciaal is voor jongeren.

   b. Huidige situatie/probleemstelling

Van jongeren die, dankzij de reeds bestaande initiatieven binnen Brunssum, al goed contact hebben met het CMWW krijgen we terug dat de gemeente Brunssum te weinig aanbod van voorzieningen heeft in Brunssum. Deze jongeren geven aan zich te vervelen doordat er te weinig voor hen te doen is. Er is echter ook een groep jongeren waarbij het de gemeente, de politie, de straatcoaches en de disciplines binnen het CMWW niet (goed) of onvoldoende lukt om achter de behoeftes te komen. Doordat er geen goed contact is, weten we niet wat deze jongeren drijft en wat hun behoeftes zijn. Voor een deel komt daar bij dat het vertrouwen in bestaande instituties beperkt is.
In de praktijk zien we dat onder andere terug in verveling. Vaak leidt die verveling weer tot ongewenst gedrag. De coronamaatregelen speelden daarbij eveneens een rol. Zo zijn er in de afgelopen 1,5 jaar diverse incidenten geweest waar jongeren voor veel overlast hebben gezorgd en met momenten nog steeds overlast veroorzaken. Deze overlast heeft geresulteerd in een kloof tussen jongeren en buurtbewoners. De gemoederen zijn op diverse plekken ver opgelopen en de situatie dreigt op een aantal plekken te escaleren. Het is belangrijk dat jongeren en buurtbewoners weer bij elkaar komen en van daaruit met begrip voor elkaars situatie in beweging worden gezet.
Tevens moet een alternatief aanwezig zijn voor jongeren. In de afgelopen jaren is al meerdere keren door de gemeente en het CMWW gekeken naar een geschikte plek voor jongeren. Tot heden is nog geen vaste

geschikte plek gevonden die zowel aan de wensen van de jongeren als die van omliggende bewoners voldoet. Voornoemde kloof speelt daarin eveneens een centrale rol. Bewoners hebben namelijk de zorg dat zij jeugdoverlast gaan krijgen in hun buurt als er een jeugdhonk o.i.d. bij hen in de buurt komt. Deze impasse willen we samen doorbreken. Door aan de ene kant de behoeftes en wensen van jongeren (nog) duidelijker te krijgen en door anderzijds jongeren en bewoners met elkaar in gesprek te krijgen.

3. **Gewenste situatie (WAT?**
a. Wat willen we bereiken?

Door de aanpak van Stichting De Positieve Stad willen we bereiken dat diverse bewonersgroepen met elkaar verbonden worden, waarbij het betrekken van de (overlastgevende) jongeren en het stimuleren van hun ontwikkeling centraal staat. Tevens is het doel dat er inzicht ontstaat in de behoeftes en drijfveren van de jongeren. Waarbij een mogelijke doorgeleiding naar Perron045 een gedegen optie is hen een meer gedegen toekomst te bieden, doordat er structuur wordt geboden en op professionele wijze over de toekomst van de jeugd wordt gesproken. Verder willen we bereiken dat de jeugdoverlast vermindert door een stuk bewustwording te creëren en het inzetten van diverse sociaal culturele activiteiten. Ten slotte willen we zorgen dat de gemeente uiteindelijk een vertrouwensband heeft opgebouwd met verschillende groepen jongeren en dat er een klankbordgroep van verschillende jongeren ontstaat waar de gemeente in de nabije toekomst gebruik van kan maken. Onder andere bij de bepaling voor de wensen van het jongerencentrum. De doelgroep waar we ons vooral op gaan focussen zijn jongeren tussen de 12 en 18 jaar. Voornamelijk op jongeren die overlast veroorzaken en zich in Brunssum bevinden. Andere jongeren die mee willen doen, worden niet uitgesloten. De in maart gestarte straathoekwerker heeft al een groep overlastgevende jongeren in kaart gebracht waarmee we zouden kunnen beginnen. Dit is een groepje van ongeveer 20 jongeren.

In de aanpak die voorgesteld wordt, wordt gewerkt aan zingeving en aan veerkracht. Het vertrouwen van jeugd in instituties zal groeien, evenals hun eigen kracht door de gestimuleerde persoonlijke ontwikkeling. Dit raakt verschillende dimensies van positieve gezondheid. Persoonlijke groei en ontwikkeling, evenals het vervullen van persoonlijke doelen dragen hieraan bij. Deze aanpak sluit aan op meerdere terreinen:

- Jeugd: er wordt gewerkt aan de zelfredzaamheid, veerkracht en participatie van jongeren
- Cultuur: er wordt gebruikt gemaakt van een cultureel maatschappelijk agogische methode waarbij sociaal culturele activiteiten worden ingezet zoals bijv. rap, kunst, dans, fotografie, theater en freestyle.
- Wijkgericht werken: er wordt gezorgd voor verbinding tussen diverse doelgroepen en er wordt gewerkt aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken i.s.m. de wijk.
- Volksgezondheid: er wordt gewerkt aan het verbeteren van de mentale gezondheid en de talentonwikkeling van jongeren.
- Evenementen: er worden diverse activiteiten ontplooid en uiteindelijk zullen de jongeren gestimuleerd worden om zelf activiteiten te gaan organiseren.
- Veiligheid: er wordt gewerkt aan het verminderen van jeugdoverlast door de jongeren in hun kracht te zetten.
- Armoede: de jongeren waarmee contact wordt gezocht komen vaak uit minimagezinnen. Voor ontspanning, talentontwikkeling of hobby hebben zij vaak geen geld, waardoor ze sneller geneigd zijn om te ‘‘hangen’’ op straat. Indien ze schulden hebben kunnen we ze daarmee helpen.

In deze aanpak wordt gebruik gemaakt van zowel lokale als regionale rolmodellen uit de hip hop- en straatcultuur, waardoor de jeugdigen die zich op straat bevinden, op positieve wijze betrokken raken en trots worden gemaakt, weerbaar gemaakt worden tegen verleidingen en nee leren te zeggen door te werken aan tastbare en culturele resultaten. Door deze positieve bejegening zal de leefbaarheid verstevigen, de overlast afnemen en de culturele resultaten zetten de participerende jongeren in een positief daglicht. Tevens worden creatieve talenten uit Brunssum ontdekt, ontwikkelt en ondersteunt.

Er wordt preventief te werk gegaan in contact (en waar mogelijk samenwerking) met wijkagenten, boa’s, de straatcoaches en het jongerenwerk. Al deze partijen zijn al op de hoogte van de aanpak en zijn betrokken geworden bij het tot stand komen van dit voorstel.

Aan het eind van het project wordt een documentaire gemaakt van de leefwereld van de (overlastgevende) jongeren. De documentaire is bedoeld om bewustwording te creëren bij buurtbewoners, overheid e.d. Ook

komt de wisselwerking terug die gedurende het project is ontstaan. De behoeftes van de jongeren op het gebied van activiteiten, evenementen, eventuele hangplekken, maar ook hun drijfveren worden vastgelegd in de documentaire. Dit geeft dan ook direct antwoord op de vragen uit de motie ''BCD Honken en evenementen gericht op jongeren'' en biedt duurzame houvast voor de uitvoering van toezegging 79. In totaal duurt het project 12 maanden.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming BBV nr. 220248763 en motie BCD Honken en evenementen gericht op jongeren (2001241)
2. traject tot dusverre: door uw raad is een motie aangenomen alsmede een toezegging (79) overgenomen door het college tijdens de begrotingsvergadering 2023. Tevens is er onderzoek gedaan naar het voorliggend veld waarover een B&W voorstel is gemaakt dat op 20 december voorgelegd is aan het college van B&W. Ook is er een voorstel geagendeerd voor het college van B&W voor de inzet van een straathoekwerker vanuit het CMWW.
3. rol/ bevoegdheden college van B&W: uitvoering te geven aan de motie en toezegging.
4. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda? Ja in het coalitieprogramma wordt in meerdere programma's beschreven dat de gemeente in gesprek moet met jongeren.
5. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen: programmabegroting 2023 en coalitieprogramma.

c. Argumenten en overwegingen

Duidelijk is dat vanuit de gemeenteraad, het coalitieprogramma 'samen voor Brunssum' 2022-2026 en het college van B&W brede behoefte bestaat om iets te doen voor de jongeren. Met een deel van hen zijn we reeds in contact, maar er bestaat ook een deel, veelal, overlastgevende jongeren waarmee weinig tot geen contact is. Vanuit zowel de contacten die reeds zijn opgedaan alsook het onderzoek naar het voorliggend veld (onderzoeksresultaten en aanbevelingen voorliggend veld) weten we dat er te weinig aanbod is van voorzieningen voor jongeren. Tevens wordt opgemerkt dat er (te) weinig evenementen zijn gericht op jongeren en er zijn ook geen plekken waar de jongeren mogen en willen hangen.

Vanuit het onderzoek naar het voorliggend veel is met verschillende professionals gesproken. Zij zijn van mening dat er te weinig voor de jeugd te doen is en er een centrum voor de jeugd moet komen waar ze terecht kunnen. Verder geven die professionals de aanbeveling en het advies aan om in gesprek te gaan met de jeugdigen. De aanpak door Stichting De Positieve Stad is bij uitstek bedoeld om in gesprek te komen met de jeugdigen en verbindingen te leggen. We gaan werken aan een vertrouwensband met verschillende groepen jongeren zodat er een klankbordgroep van verschillende jongeren ontstaat waar de gemeente in de nabije toekomst gebruik van kan blijven maken. Dit spoor moet mede input geven aan de vraag hoe de jeugd een eigen vaste plek mee kan vormgeven, hoe die eruit moet zien en wat er hiervoor aanvullend nodig is. Zo kunnen we daar een structureel goede invulling aan geven.

Stichting De Positieve Stad maakt gebruik van een cultureel-maatschappelijk agogische methodiek zoals opbouwwerk en het verbinden van diverse partijen met elkaar (waaronder buurtbewoners en de (overlastgevende) jongeren), maar ook van muzisch agogische methodieken zoals kunst, dans, muziek, film etc. Stichting De Positieve Stad zorgt voor en met burgers, onderwijsinstellingen, overheidsorganisaties, welzijnsorganisaties e.a. belanghebbenden, met als uitgangspunt de eigen kracht en mogelijkheden van elk individu, middels kortdurende en langdurende activiteiten en projecten, voor de benodigde inspiratie, stimulatie, motivatie, verbinding, talentontwikkeling, individuele (gedrags) veranderingen en maatschappelijke veranderingen totdat elk betrokken individu positief en actief participeert in de maatschappij.

Stichting De Positieve Stad gaat eerst aan de hand van diverse rolmodellen het contact aan met de overlastgevende jongeren maar ook met andere jongeren die ze tegenkomen. Hierbij gaan ze samenwerken met alle betrokken partijen zoals: het CMWW (jeugd-jongerenwerk, straathoekwerker etc.), straatcoaches, politie, boa's, wijkmanagers, scholen, verenigingen, en buurtbewoners. Het commitment van wijkagenten straatcoaches, boa's en het CMWW is er al en het project is reeds in een voorstadium met hen doorgenomen. Stichting De Positieve Stad gaat het eerste deel van het project investeren om een brede vertrouwensband te creëren tussen hen en de overlastgevende jongeren. Zodra er een ingang is gecreëerd gaat Stichting De Positieve Stad de behoeftes van de jongeren peilen en hierop in spelen en nadrukkelijk zoeken naar te maken

verbindingen. Met name in dat proces van community development en persoonlijke ontwikkeling zit de kracht van de methodiek.
Stichting De Positieve Stad heeft een groot netwerk van mensen die verschillende activiteiten geven. Afhankelijk van de behoeftes wordt een professional op dat gebied ingeschakeld. Deze professional gaat dan aan de slag met de jongeren d.m.v. diverse activiteiten. De jongeren worden in hun kracht gezet en gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen. Verveling en overlast maken plaats voor activiteiten/hobby's. Indien nodig kunnen jongeren ook doorverwezen worden naar andere professionals. Hierbij wordt er ook gekeken naar de wensen en mogelijkheden van een jeugdcentrum. Door verschillende leden van de gemeenschap samen te laten komen en gezamenlijk een oplossing te bedenken voor de uitdagingen waarvoor we staan.

Het is een project van 12 maanden, daarna stopt Stichting De Positieve Stad met hun inzet. Het doel van hun aanpak is dat er dan een stevige brede basis is gecreëerd waar het jongerenwerk van het CMWW, de gemeente en eventuele anders (zorg)partners op kunnen voortborduren. Er zijn (nieuwe) verbindingen gelegd en er is een ingang gemaakt naar de jeugd (klankbordgroep). Tevens is een beeld ontstaan over of en hoe een jeugdcentrum eruit zou moeten zien en wat daar bij nodig is om dit te realiseren. Tijdens het project worden er verschillende behoeftes opgehaald. Hiermee worden verwachtingen gecreëerd bij de jongeren. Het is dus van groot belang dat er na het project gefaciliteerd wordt in de behoeftes van de jongeren (in zoverre dat mogelijk is) en dat niet na de 12 maanden alles stopt. Dat zou zonde zijn van de energie, het geld en de tijd. Daarnaast komt Stichting De Positieve Stad, in aanvulling op het reeds uitgevoerde onderzoek naar het voorliggend veld, met een aantal aanbevelingen en adviezen vanuit het perspectief van de jongeren over hoe we als gemeente in de toekomst kunnen omgaan met de jeugd.

De aanpak jeugd door Stichting De Positieve Stad kost de gemeente €43.900 in 2023. Dit weegt niet op tegen de kosten die problematische jeugdgroepen met zich mee (kunnen) brengen. Uit een rapport dat het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum van het ministerie in 2016 heeft laten uitvoeren blijkt dat de maatschappelijke kosten van één overlastgevende jeugdgroep gemiddeld per jaar de maatschappij €1.500.000 kost waarvan €1.200.000 aan gemeentelijke kosten. Voor meer informatie en toelichting zie bijlage: rapport wat problematische jeugdgroepen de maatschappij kosten. Bovendien biedt de voorgestelde methodiek een kans om weer bruggen te slaan tussen buurtbewoners en overlastgevende jongeren, het bereiken van een bredere groep van jongeren die we nu nog niet hebben kunnen bereiken en het geven van gehoor aan de oproep die we vanuit het voorliggend veld hebben gekregen om als gemeente ook echt met de jongeren in gesprek te komen.

d. Opties en keuze

Optie 1: De huidige situatie laten zoals het is en zelf trachten de behoeftes van de overlastgevende jongeren te achterhalen. Dit is het afgelopen jaar niet gelukt, doordat er geen goede verstandhouding is tussen de overlastgevende jongeren en de gemeente. Risico bestaat dat als we huidige situatie laten zoals het is we geen antwoord krijgen op de vragen die gesteld worden in de motie van de BCD aangaande honken en evenementen gericht op jongeren, dat verveling bij de jongeren toeneemt en dat de overlast die nu op verschillende plekken ervaren wordt niet veranderd en wellicht toeneemt in de toekomst. Ook missen we dan cruciale informatie vanuit de jongeren zelf om tot invulling tot komen voor een jongerencentrum. Bovendien missen we dan een kans om de overlastgevende jongeren en de omgeving weer op een positieve wijze met elkaar in contact te laten komen.

Optie 2: Akkoord te gaan met de voorgestelde aanpak jeugd door Stichting De Positieve Stad en om de kosten van €43.900 via een begrotingswijziging bij te ramen op productnummer 620003, kostensoort 438103 t.l.v. de algemene reserve.

5. Bijlagen

B&W voorstel aanpak jeugd door Stichting De Positieve Stad
Motie: BCD honken en evenementen gericht op jongeren
Overgenomen toezegging (79) tijdens de begrotingsvergadering 2023
Offerte voorstel Stichting De Positieve stad
Good practice Stichting De Positieve stad
Rapport wat problematische jeugdgroepen de maatschappij kosten

Begrotingswijziging

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 022/117
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 2001241

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/117;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders 20 december 2022, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling ;

Besluit:

1. Akkoord te gaan met de voorgestelde aanpak jeugd door Stichting De Positieve Stad en hiermee tegemoet te komen aan de motie ‘’BCD honken en evenementen gericht op jongeren’’ (2001241) alsmede de start naar het invullen van toezegging 79.

2. De kosten van €43.900 via een begrotingswijziging bij te ramen op productnummer 620003, kostensoort 438103 t.l.v. de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van <vul hier de datum van de raadsvergadering in>

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier